

Els empresaris es mullen

Les últimes setmanes les distintes patronals del Principat han viscut moments agitats pel relleu generacional que es prepara a Foment i pel distanciament de la CEOE.

Les organitzacions empresarials de Catalunya han viscut uns dies moguts. Han succeït moltes coses i poden continuar succeint-ne més, perquè fa tota la pinta que el món empresarial català ha decidit canviar d'actitud i mullar-se més en les coses públiques, participar més en les patronals i les altres associacions que se suposa que fa temps que existeixen per a defensar els interessos del món de l'empresa.

D'una banda, la jubilació d'Alfred Molinas com a president de Foment del Treball ha despertat consciències adormides fins fa poc. D'una altra, el discurs de Felipe González a la Cambra de Comerç de Barcelona ha estat com una benedicció celestial per a les cambres, en un moment que el futur d'aquestes institucions penja d'un fil. Al mateix temps, les patronals de petits i mitjans empresaris com PIMEC i Sefes prenen protagonisme en el dia a dia de la defensa dels interessos empresarials...

I tot això en un ambient de distanciament cada vegada més gran dels empresaris catalans de la CEOE, la gran patronal que se suposa que ha de representar tots els empresaris de l'estat espanyol. Els motius de l'embull són múltiples, però no cal ser gaire espavilat per veure que tot això coincideix amb un moment dolç del pacte entre els socialistes i Convergència i Unió, mal-

grat les pròximes eleccions municipals. Arran d'aquest pacte, ara la política econòmica és més favorable a la indústria i a les empreses en general. Però això, que a Catalunya es veu tan clar, una CEOE parenta del Partit Popular no ho pot reconèixer obertament perquè donaria un disgust històric a la dreta espanyola.

CEOE, invent de Ferrer Salat. Qui recorda ara que la CEOE va ser precisament un invent del català Carles Ferrer Salat, que l'any 1977 va deixar la presidència de Foment del Treball per anar a presidir a Madrid la nova gran patronal espanyola que acabava de sorgir? Va ser aleshores quan Alfred Molinas el va substituir al capdavant de la patronal catalana i va heretar una entitat renovada que s'havia passat tot el franquisme en hibernació.

Molinas, qui ho havia de dir fa disset anys, ha continuat presidint Foment fins avui i deixarà el càrrec aquest dijous. I ha estat la retirada de Molinas, precisament, el fet que ha provocat un conat de conspiració entre uns quants empresaris inquietos, membres d'entitats com l'Institut de l'Empresa Familiar o el Cercle d'Economia, que volien aprofitar l'ocasió per col·locar cares i idees noves al comitè executiu de Foment. Però no se n'han sortit perquè l'aparell de la casa, els homes que han col·laborat amb Alfred

RICARD CUGAT

La junta directiva del Foment. Alfred Molinas (al mig) es jubila.

Molinas durant els últims disset anys, no han volgut ni sentir parlar de cares noves.

Alfred Molinas procedia del sindicat vertical quan va arribar a Foment. Això s'ha notat molt en tots aquests anys, perquè, encara que ha anat evolucionant i s'ha tornat més tolerant i democràtic, no ha pogut evitar impregnar Foment d'un estil *ancient régime*, amb moltes reminiscències de democràcia "orgànica" i amb un fort control intern. Això, a l'hora de la veritat, ha provocat que l'empresariat català s'hagi desentès del que passava a Foment i que, de retruc, s'hagi allunyat físicament de la CEOE.

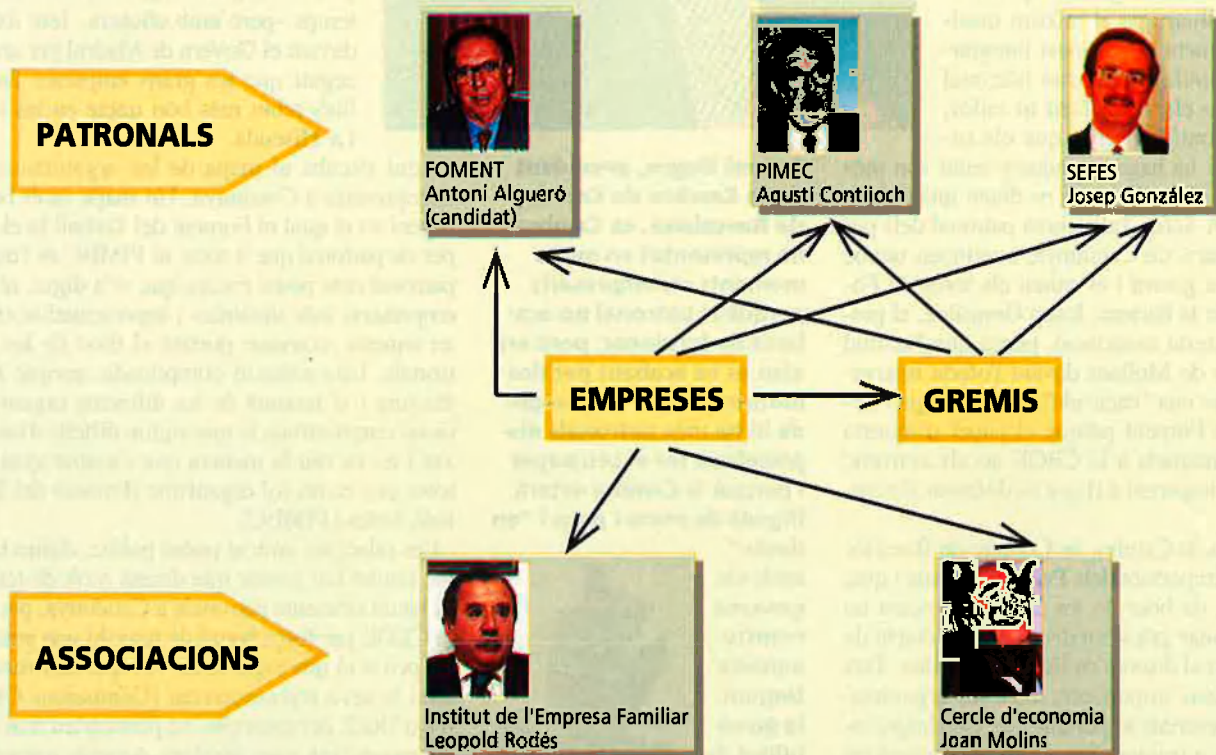
Dijous, quan la ràdio transmeti el que passa amb la rifa de Nadal, el consell general de Foment es reunirà i votarà la candidatura única presentada pels homes de Molinas per governar l'entitat quatre anys més. El candidat a president és Antoni Algueró, de la Industrial Bolseira, que ha fet de vice-president els últims anys de l'era Molinas. Entre els altres seixanta noms de la futura junta directiva hi haurà alguns dels homes que van intentar la renovació, com Salvador Gabarró de Roca Radiadors o Enric Pujol d'Antonio Puig, SA, però la seva presència no respon a cap pacte i per tant no seran membres de l'executiva, que és l'estament que dirigeix Foment en realitat.

El fracàs dels 'renovadors'. Dir que l'intent de renovar la cúpula de Foment va ser una "operació" és segurament excessiu, però no va ser cap ximpleria. A l'hora de la veritat, però, tot va quedar en unes quantes reunions conspiratòries i unes converses telefòniques que no van donar resultats. La temptativa va ser idea d'uns quants homes de l'Institut de l'Empresa Familiar i del Cercle d'Economia i van encarregar-se de tirar-la endavant l'editor Juan Manuel Lara, fill, i el cimentar Joan Molins, president del Cercle. Quan van explicar la idea a Antoni Algueró, el candidat oficialista la va trobar molt bé i els va donar esperances, però no va passar res més.

L'aparell de Foment i el mateix Alfred Molins van abortar la negociació. "No poden estar-se tants anys allunyats de Foment i pensar-se que ara vindran i començaran a manar", pensaven. Ara, Juan Manuel Lara no amaga la seva decepció perquè "s'ha perdut una ocasió única" i diu que és "pessimista" pel que fa al futur, però en canvi Joan Molins no perd les esperances que en un futur sigui possible l'assalt a Foment. Sobre tot perquè Antoni Algueró està ara presoner de l'aparell de la casa però en el futur les coses po-

Organitzacions empresarials al Principat

PIMEC: Petita i Mitjana Empresa de Catalunya
SEFES: Societat d'Estudis Financers Econòmics i Socials

ROSANNA PUCHADES

den canviar. "L'Algueró no és l'Alfredo", diuen els més optimistes.

Petits: la guerra pel seu compte. De tota manera, si "l'operació renovadora" a Foment hagués triomfat, això no l'hauria convertit en l'autèntica patronal de tots els empresaris catalans. Els de PIMEC, per exemple, estan convençuts que amb l'actual equip que hi ha al davant de Foment no hi ha res a fer. Si al començament s'hi van integrar, ja fa molts anys, ben aviat van arribar a la conclusió que n'havien de sortir, i els fets dels últims dies els han acabat de convèncer: "Si els Lara, Molins i Esteve no han aconseguit res, què voleu que fem els petits empresaris, que som molt més petits i desconeguts que tots aquests?", diu el president, Agustí Contijoch.

Ara els de PIMEC tenen altres coses al cap, com fusionar-se a finals de gener amb la petita Agrupació Empresarial Independent (AEI), que abans es movia prop del Partit Popular, o tirar endavant la Fundació PIMEC. Aquesta fundació, que l'altre dia van presentar en societat, es dedicarà exclusivament a reforçar la imatge i la cultura específiques del petit empresari, que té uns problemes cada vegada més allunyats dels de les grans empreses.

La possibilitat que el pròxim president de Foment els proposi integrar-se en la cúpula de la gran patronal catalana no els fa ni fred ni calor, i Agustí Contijoch creu que els rumors que hi ha hagut en aquest sentit són més aviat coses d'aquelles que es diuen quan hi ha eleccions. A Sefes, l'altra gran patronal dels petits empresaris de Catalunya, continuen també amb la seva guerra i es miren els toros de Foment des de la barrera. Josep Gonzalez, el president d'aquesta associació, pensa que l'actitud dels homes de Molinas davant l'oferta renovadora ha estat una "cacicada", i no s'imagina Sefes dins de Foment perquè el paper d'aquesta patronal vinculada a la CEOE no els convenç i la troben inoperant a l'hora de defensar els empresaris.

A tot això, la Cambra de Comerç de Barcelona, la més important dels Països Catalans i que, per tant, fa de líder de les cambres, encara no sap com donar gràcies a déu per l'espectacle de l'altre dia en el discurs de Felipe Gonzalez. Tots els empresaris importants, totes les organitzacions empresarials importants de Catalunya representades a primera fila en un acte organitzat per la Cambra! I això, en un moment en què la CEOE ja no sap què més inventar-se per carregar-se definitivament aquestes corporacions, que ni amb una sentència contrària del Tribunal

Constitucional pleguen veles! Potser per això l'absència més significativa de l'acte va ser la d'Alfred Molinas, gairebé l'únic home de la CEOE a Catalunya (Algueró era a les últimes files).

La Cambra de Barcelona, que presideix Antoni Negre, ha representat en molts moments els empresaris perquè la patronal no acabava de funcionar, però ara això es va acabant per dos motius: perquè cada vegada hi ha més patronals disposades a fer el seu paper i perquè la Cambra estarà lligada de mans i peus i "en deute" amb els governs mentre aquests tinguin la possibilitat de dissoldre-les per decret.

CARME PUÉRTOLAS

Antoni Negre, president de la Cambra de Comerç de Barcelona. La Cambra ha representat en molts moments els empresaris perquè la patronal no acabava de funcionar, però ara això es va acabant per dos motius: perquè cada vegada hi ha més patronals disposades a fer el seu paper i perquè la Cambra estarà lligada de mans i peus i "en deute" amb els governs mentre aquests tinguin la possibilitat de dissoldre-les per decret.

El mapa de les patronals. En el panorama de les organitzacions d'empresaris a Catalunya, l'Institut de l'Empresa Familiar, que presideix Leopold Rodés, i el Cercle d'Economia no són —ni juguen a ser-ho— patronals. S'assemblen més a clubs d'empresaris, que diuen públicament el que pensen en moments clau. El Cercle, des de fa molts anys, donant una opinió col·lectiva sobre els principals problemes polítics i econòmics del país, i fomentant el debat públic, una cosa que els empresaris catalans en general tenen pànic de fer a títol individual. I l'Institut, des de fa molt menys temps —però amb eficàcia— fent lobby davant el Govern de Madrid per aconseguir que les grans empreses familiars rebin més bon tracte en les lleis i a Hisenda.

Aquí s'acaba el mapa de les organitzacions d'empresaris a Catalunya. Un mapa molt heterogeni en el qual ni Foment del Treball fa el paper de patronal que li toca, ni PIMEC és l'única patronal dels petits encara que se'n digui, ni els empresaris més dinàmics i representatius estan en aquests moments portant el timó de les patronals. Una situació complicada, perquè l'estructura i el tarannà de les diferents organitzacions empresarials fa que siguin difícils d'encaixar i no es veu la manera que s'acabin ajuntant totes tres en un sol organisme (Foment del Treball, Sefes i PIMEC).

Les relacions amb el poder polític, d'altra banda, també fan pensar que durant molt de temps hi haurà diferents patronals a Catalunya, perquè la CEOE per força haurà de tenir-hi una antena, un peu o el que sigui si no vol que se'n ressentixi la seva representativitat (Comissions Obres o UGT, per exemple, no permetrien mai que els passés una cosa similar). Aquesta antena és Foment, i mentre no canviï això serà sempre un entrebanc perquè pugui entendre's amb unes patronals de les PIME cada vegada més dinàmiques.

Jordi Fortuny